מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את מבנה השאלה - נושא, מידע והוראה
- לתרגל את חמשת השלבים לפירוק שאלה
- להבחין בין שלושת ממדי השאלה: איתור מידע, פרשנות והיסק, הערכה וביקורת

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ג – חמישה
2. ג – מדוע
3. ב – שתיים
4. ב – איתור מידע
5. ב – לקרוא את השאלה עד הסוף לאט
6. ג – הערכה וביקורת

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך מוגדרת השאלה בשיטה
2. לא נכון – צריך לקרוא את השאלה עד הסוף לפני שעונים
3. נכון – למשל שתי סיבות דורש שני חלקים בתשובה
4. לא נכון – זהו השלב השלישי, לא האחרון
5. נכון – אלה שלושת הממדים שנלמדים בשיטה

חלק ג' – התאמה בין מילות שאלה לדרישה

1 – ג (שאלה שמבקשת מידע עובדתי מהטקסט)
2 – ה (שאלה שדורשת הסבר של סיבה)
3 – ד (שאלה שדורשת עמדה אישית ונימוק)
4 – א (יש לכתוב הסבר עם המילה כי)
5 – ב (יש למצוא דמיון והבדל בין שני דברים)

חלק ד' – השלמת משפטים

1. לקרוא
2. שלישי
3. הערכה וביקורת
4. מילים
5. חלקים

חלק ה' – סידור חמשת השלבים

1. קוראים את השאלה עד הסוף, לאט ואפילו פעמיים
2. שואלים איזה מידע אפשר להפיק מהשאלה
3. מסמנים את מילות השאלה ואת המילים שמגדירות את המשימה
4. מחליטים מה עליי לעשות כדי לענות, ומזהים את הממד
5. מבצעים את המשימה, עונים במשפט מלא ובודקים את התשובה

חלק ו' – תרגול פירוק שאלה

1. יש לזהות: מילת שאלה - הסבירו ומדוע; נדרשים שני חלקים (שתי סיבות); הממד הוא פרשנות והיסק כי צריך להבין ולא רק לאתר; תשובה מלאה כוללת שתי סיבות עם נימוק כי.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- חמישה שלבים
- איתור מידע, פרשנות והיסק, הערכה וביקורת
- בודקים ✔ שעניתי על כל חלק מהסימונים בשלב השלישי

טיפים להפעלה:

- אפשר להדגים את חמשת השלבים על שאלה אחת מהטקסט הנלמד בכיתה לפני התרגול העצמאי
- כדאי לעודד תלמידים לסמן בעיפרון את מילות השאלה בכל שאלה שהם פוגשים, גם מעבר לדף זה
- בחלק הפתוח כדאי לבדוק יחד בכיתה דוגמת תשובה אחת, כדי להבהיר מה נחשב תשובה מלאה

? השאלה כטקסט

דף תרגול: פירוק השאלה בחמישה שלבים

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

שאלה היא טקסט קצר. בשאלה יש נושא, מידע והוראה. לומדים לקרוא את השאלה לאט, לסמן מילים חשובות, ולכתוב תשובה מלאה.

📖 מילון קטן:

ממד השאלה	הסוג של השאלה - מה היא דורשת מהתלמיד
איתור מידע	למצוא עובדה שכתובה בטקסט בצורה ברורה
פרשנות והיסק	להבין משהו שלא כתוב במפורש, אבל אפשר להבין מהטקסט
הערכה וביקורת	לבטא דעה אישית ולנמק אותה
מילת שאלה	המילה שפותחת את השאלה, כמו מה, מדוע, הסבירו
נמקו	לכתוב הסבר עם המילה כי
הוראה	החלק בשאלה שאומר מה בדיוק צריך לעשות
תשובה מלאה	תשובה שעונה על כל חלקי השאלה במשפט שלם

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה שלבים יש בשיטה?

א) שלושה ב) ארבעה ג) חמישה ד) שישה

2. איזו מילה דורשת הסבר עם כי?

א) מה ב) היכן ג) מדוע ד) מתי

3. כמה חלקים צריך לכתוב כשכתוב שתי סיבות?

א) אחד ב) שתיים ג) שלוש ד) ארבע

4. איזה ממד מתאים לשאלה שהתשובה שלה כתובה בטקסט?

א) הערכה וביקורת ב) איתור מידע ג) פרשנות והיסק ד) אין קשר

5. מה עושים בשלב הראשון?

א) לכתוב תשובה ב) לקרוא את השאלה עד הסוף לאט ג) לסמן מילות שאלה ד) לבדוק סימונים

6. איזה ממד מתאים לשאלה שמבקשת דעה אישית?

א) איתור מידע ב) פרשנות והיסק ג) הערכה וביקורת ד) אין ממד

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	שאלה היא טקסט קצר שיש בו נושא, מידע והוראה.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	אפשר לדלג על קריאת השאלה ולענות ישר.	☐	☐
3	מספר בשאלה מצביע על מספר החלקים הנדרשים בתשובה.	☐	☐
4	שלב הסימון של מילות השאלה הוא השלב האחרון בשיטה.	☐	☐
5	ממדי השאלה הם איתור מידע, פרשנות והיסק, והערכה וביקורת.	☐	☐

3 חלק ג' – התאמה בין מילות שאלה לדרישה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מה	___	**א.** יש לכתוב הסבר עם המילה כי
2. מדוע	___	**ב.** יש למצוא דמיון והבדל בין שני דברים
3. לדעתכם	___	**ג.** שאלה שמבקשת מידע עובדתי מהטקסט
4. נמקו	___	**ד.** שאלה שדורשת עמדה אישית ונימוק
5. השוו	___	**ה.** שאלה שדורשת הסבר של סיבה

4 חלק ד' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני שעונים על שאלה, צריך קודם _____ אותה עד הסוף.

2. מילת השאלה וההוראה מסומנות בשלב ה _____ בשיטה.

3. שאלה ששייכת לממד ה _____ מבטאת דעה אישית ודורשת נימוק.

4. בתשובה מלאה כדאי להשתמש ב _____ מתוך השאלה בפתיחת התשובה.

5. בשלב האחרון בודקים אם עניתי על כל ה _____ בשאלה.

5 חלק ה' – סידור חמשת השלבים

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מחליטים מה עליי לעשות כדי לענות, ומזהים את הממד
☐	קוראים את השאלה עד הסוף, לאט ואפילו פעמיים
☐	שואלים איזה מידע אפשר להפיק מהשאלה
☐	מבצעים את המשימה, עונים במשפט מלא ובודקים את התשובה
☐	מסמנים את מילות השאלה ואת המילים שמגדירות את המשימה

6 חלק ו' – תרגול פירוק שאלה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. קראו את השאלה: הסבירו מדוע הדמות הראשית החליטה לעזוב את הבית, וציינו שתי סיבות מהטקסט. פרקו אותה לפי חמשת השלבים: מה מילת השאלה, כמה חלקים דרושים בתשובה, ולאיזה ממד היא שייכת. כתבו תשובה מלאה לדוגמה.

כרטיס יציאה

כמה שלבים יש בשיטת פירוק השאלה?

מהם שלושת ממדי השאלה?

מה עושים בשלב האחרון של השיטה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀